

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۴۷۱ - ۴۶

تاریخ ۱۳۷۸/۰۸/۲۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۲۷۴۳ مورخ ۲۰/۱۰/۱۳۷۴ در خصوص

نظام مهندسی و کنترل ساختمان که یک لوریت آن در
 جلسه علنی روز سهشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ تصویب شده
 بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۲
 مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است
 در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و
 اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میگردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

عزم علی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۱۹ / ۴۷

تاریخ ۱۳۶۴-۰۶-۰۸

پیوست

تعالیٰ
بِسْمِ

این نظام مهندسی و کنترل ساختمان

فصل اول - کلیات، اهداف و خط مشی

ماده ۱- تعریف: نظام مهندسی و کنترل ساختمان عبارت است از مجموعه قانون، مقررات، آثین‌نامه‌ها، استانداردها و تشکلهای مهندسی، حرفه‌ای و صنعتی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به مورد اجراء گذاشته می‌شود.

ماده ۲- اهداف و خط مشی این قانون عبارتند از:

۱- تقویت و توسعه فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در معماری و شهرسازی

۲- تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی دربخش‌های ساختمان و شهرسازی

۳- تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور

۴- ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری

۵- بالابردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات

۶- ارتقای دانش فنی ماحبمان حرفه‌ها در این بخش

۷- وضع مقررات ملی ساختمان به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه‌اقتصادی و اجراء و کنترل آن در جهت حمایت از مردم بعنوان بهره‌برداران از ساختمانها و فضاهای شهری و اینی و مستحداثات عمومی و حفظ و افزایش بهره‌وری منابع مواد و انرژی و سرمایه‌های ملی

۸- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی

۹- الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، خوابط و مقررات شهرسازی و مفاد طرحهای جامع و تفصیلی و هادی از سوی تمام دستگاههای دولتی، شهرداریها، سازندگان، مهندسین، بهره‌برداران

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

- ۲ -

و تمام اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با بخش ساختمان بعنوان اصل حاکم بر کلیه روابط و فعالیت‌های آنها و فراهم ساختن زمینه همکاری کامل میان وزارت مسکن و شهرسازی، شهروداریها و تشکلهای مهندسی و حرفه‌ای و صنوف ساختمان

۱- جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان و صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و آبادانی کشور

ماده ۳- برای تامین مشارکت هرچه وسیعتر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود و تحقق اهداف این قانون در سطح کشور "سازمان نظام مهندسی ساختمان" که از این پس در این قانون به اختصار "سازمان" خوانده می‌شود و در هر استان یک سازمان بنام "سازمان نظام مهندسی ساختمان استان" که از این پس به اختصار "سازمان استان" نامیده می‌شود، طبق شرایط یادشده در این قانون و آئیننامه اجرایی آن تاسیس می‌شود. سازمانهای یادشده غیرانتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر موسسات غیرانتفاعی می‌باشند.

ماده ۴- از تاریخی که وزارت مسکن و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور در هر محل اعلام نماید، اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخش‌های ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت یادشده تعیین می‌شود، مستلزم داشتن مدرک صلاحیت حرفه‌ای است. این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق "پروانه اشتغال به کار مهندسی" و در مورد کارگران معاهر از طریق "پروانه مهارت فنی" احراز می‌شود. مرجع صدور "پروانه اشتغال به کار مهندسی" و "پروانه اشتغال به کار کاردانی" وزارت مسکن و شهرسازی و مرجع صدور "پروانه مهارت فنی" وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

تعالیٰ بهمن

- ۴ -

شرایط و ترتیب صدور ، تمدید ، ابطال و تغییر مدارک ملاحیت حرفه‌ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین ، حدود ملاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آنها ، همچنین حقوق و مسؤولیت ناشی از آنها در آئین‌نامه اجرائی این قانون معین می‌شود.

تبصره ۱- وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کار و امور اجتماعی حسب مورد موظفند ظرف ۱۰ سال از تاریخ ابلاغ این قانون با استفاده از همکاری شهروداریها ، مهندسان و سازمانها و تشكیل‌های حرفه‌ای و صنفی شاغل در این بخشها دامنه اجرای این ماده را به کل کشور توسعه دهند . اهداف مرحله‌ای این امر و بودجه مورد نیاز برای آموزش و آزمون اشخاص و سامان بخشیدن به منوف و حرف فنی شاغل در این بخشها همساله در بودجه سالیانه دستگاه اجرایی مربوط پیش‌بینی خواهد شد .

تبصره ۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی جهت انجام خدمات موضوع این قانون باید مدارک ملاحیت حرفه‌ای موقت دریافت دارند .

فصل دوم - تشکیلات ، ارکان ، وظایف و اختیارات سازمان

ماده ۳- ارکان سازمان عبارت است از هریک از سازمان استانها ، هیات عمومی سازمان ، شورای مرکزی سازمان ، رئیس سازمان ، و شورای انتظامی نظام مهندسی .

ماده ۴- برای تشکیل سازمان استان وجود حداقل ۵۵ نفر داوطلب عضویت از بین مهندسان حوزه آن استان که دارای مدرک مهندسی در رشته‌های اصلی مهندسی شامل معماری ، عمران ، تاسیسات مکانیکی ، تاسیسات برقی ، شهرسازی ، نقشه‌برداری و ترافیک باشند ضروری است .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نسیس

تعالیٰ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

- ۴ -

تبصره ۱- مهندس حوزه هر استان در این قانون به شخصی اطلاق میشود که حداقل متولد آن استان یا ۶ ماه ممتد پیش از تاریخ تسلیم درخواست عضویت، در آن استان مقیم باشد.

تبصره ۲- هر یک از مهندسان در بیش از یک سازمان نمیتوانند عضویت یابند.

ماده ۷- عضویت اشخاص حقوقی شاغل به کارهای مهندسی در رشته‌های اطلاعی و اشخاص حقیقی در رشته‌های مرتبط با مهندسی ساختمان در سازمان استان بلامانع است.

تبصره ۱- رشته‌های مرتبط با مهندسی ساختمان به گلیه رشته‌های اطلاعی میشود که عنوان آنها با رشته‌های اطلاعی پیاده شده در ماده (۶) متفاوت بوده ولی محتوای علمی و آموزشی آنها با رشته‌های اطلاعی بیش از ۷۵٪ در ارتباط باشد و فارغ التحصیلان اینکونه رشته‌ها خدمات فنی معینی را در زمینه‌های طراحی، محاسبه، اجراء، نگهداری، کنترل، آموزش، تحقیق و نظایر آن به بخشی ساختمان و شهرسازی عرضه میکنند اما این خدمات از حيث جم، اهمیت و میزان تاثیر عرفان همظر از خدمات رشته‌های اطلاعی مهندسی ساختمان نباشد.

تبصره ۲- حدود ملاحظات حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط با مهندسی ساختمان و عناوین این رشته‌ها توسط کمیسیونی مشتمل از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر فرهنگ و آموزش عالی و رئیس سازمان تعیین و به تسویب وزیر مسکن و شهرسازی می‌رسد. مرجع تطبیق عنوانین مدارک تحصیلی کمتر از مصادل لیسانس و تعیین حدود ملاحظات حرفه‌ای دارندگان آنها وزارت مسکن و شهرسازی است.

ماده ۸- هر سازمان استان دارای مجمع عمومی، هیات مدیره، شورای انتظامی و بازرگان است و محل استقرار دائم دفتر مرکزی

تعالیٰ بهت

- ۵ -

آن در مرکز استان می‌باشد. سازمانهای استان می‌توانند در سایر شهرهای استان و همچنین در مناطق مختلف شهرهای بزرگ مرکز استان در صورت پیشنهاد شورای مرکزی و تصویب وزیر مسکن و شهرسازی، در مرکز استانهای مجاوری که در آنها سازمان استان تاسیس نشده باشد، دفاتر نمایندگی دایر نموده و انجام تمام یا بخشی از وظایف مستمر سازمان در حوزه مربوط را به آن دفاتر محول کنند.

ماده ۹- مجمع عمومی سازمان استان از اجتماع تمامی اشخاص حقیقی عضو دارای حق رای سازمان که ممنحصر به دارندگان مدرک تحصیلی در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان و رشته‌های مرتبط حقیقی است تشکیل می‌شود و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر است:

الف - انتخاب اعضای هیات مدیره.

ب - استماع کزارش عملکرد سالیانه هیات مدیره و اعلام نظر نسبت به آن.

ج - بررسی و تصویب ترازنامه سالانه "سازمان استان" و بودجه پیشنهادی "هیات مدیره".

د - تعیین و تصویب حق ورودیه و حق عضویت سالانه اعماق و سایر منابع درآمد برای سازمان براساس پیشنهاد "هیات مدیره".

هـ - بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آییننامه‌های مربوط به عهد سازمان استان و در صلاحیت مجمع عمومی می‌باشد.

تبصره ۱- جلسات مجمع عمومی بطور عادی سالی یکبار و بطور فوق العاده به تعداد دفعاتی که توسط مجمع عمومی در اجلاس عادی تعیین می‌شود، به دعوت هیات مدیره تشکیل می‌شود.

هیات مدیره ملزم به دعوت از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی جهت شرکت در جلسات مجمع عمومی می‌باشد و جلسات

تعالیٰ
بسم

- ۶ -

یادشده با رعایت سایر شرایط، مشروط به انجام دعوت یادشده
رسمیت خواهد یافت.

تبصره ۲- در صورت تمویب هیات مدیره سازمان استان،
نمایندگان اشخاص حقوقی عضو سازمان می‌توانند بعنوان ناظر به
جلسات مجمع عمومی دعوت شوند و در آن حضور یابند.

تبصره ۳- بازرسان در اولین جلسه فوق العاده مجمع عمومی و
به پیشنهاد هیات مدیره تعیین می‌شوند.

ماده ۱۰- هریک از سازمانهای استان دارای هیات مدیره‌ای
خواهد بود که از بین اعضاً داوطلب واجد شرایط در رشته‌های
اصلی مهندسی ساختمان برای یک دوره سه‌ساله انتخاب خواهد شد و
انتخاب مجدد اعضای هیات مدیره بلامانع است.

ماده ۱۱- شرایط انتخاب شوندگان هیات‌های مدیره سازمانهای
نظام مهندسی به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- نداشتن فساد اخلاقی و مالی و عدم اعتیاد به مواد مخدر.
- ۳- داشتن حسن شیرت اجتماعی و شغلی عملی به مهندسی و
رعایت اخلاق و شوون مهندسی.
- ۴- نداشتن پیشینه کیفری و عدم وابستگی به کروههای
غیرقانونی.

۵- داشتن حسن شیرت در تعیید عملی به احکام دین مبین اسلام
و وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره - اقلیت‌های دینی به رسمیت شناخته شده در قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران تابع احکام دین اعتقادی خود
می‌باشند.

۶- دارا بودن ملاحتیت علمی و حرفه‌ای به میزان مندرج در
آثین‌نامه.

تعالیٰ بسم

- ۷ -

ماده ۱۲- تعداد اعضاي اصلی هيات مدیره سازمان استانها بین ۵ و ۲۵ نفر متناسب با تعداد اعضا به تفکير رشته‌های اصلی خواهد بود.

تبصره - در هر يك از رشته‌های اصلی مهندسي ساختمان که نماینده یا نمایندگانی در هيات مدیره سازمان استانها دارد، يك نفر بعنوان عضو على البدل هيات مدیره انتخاب خواهد شد. نحوه شركت اعضا على البدل در جلسات هيات مدیره در آئين‌نامه اجرائي اين قانون معين خواهد شد.

ماده ۱۳- هيات اجرائي انتخابات که حسب مورد در هر استان متشكل از ۳ تا ۶ نفر از اعضاء سازمان است با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی وظيفه برگزاری انتخابات را بعهده دارد. چگونگي انتخاب و تشکيل هيات اجرائي و اختيارات و وظایف هيات يادشده به شرح مندرج در آئين‌نامه اجرائي اين قانون خواهد بود.

تبصره ۱- هيات اجرائي انتخابات موظف است ملاحظت دا و طلبان عضويت در هيات مدیره را از مراجع صلاحيتدار استعلام و بروسي نماید.

تبصره ۲- اولين دوره انتخابات هيات مدیره بواسيله وزارت مسکن و شهرسازی برگزار ميشود.

ماده ۱۴- هيات مدیره سازمان استان نماینده آن سازمان بوده و داراي هيات رئيسه‌اي متشكل از يك رئيس، دو نائب رئيس و يك دبیر برای انجام وظایف خود به ترتیب مندرج در آئين‌نامه اجرائي خواهد بود و می‌تواند به تعداد لازم کمیسیونهای تخصصی و دفاتر نمایندگی تأسیس نماید. تفویض اختیار هيات مدیره به این کمیسیونها و نمایندگیها از مسؤولیت آن هيات نمی‌گاهد. رئيس هيات مدیره، رئيس سازمان استان نیز محسوب

تعالیٰ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

- ۸ -

می‌شود.

ماده ۱۵- اهم وظایف و اختیارات هیات مدیره به شرح زیر است :

- ۱- برنامه‌ریزی در جیت تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشی‌ای اسلامی در معماری و شهرسازی.
- ۲- برنامه‌ریزی بهمنظور رشد و اعتلای حرفه‌های مهندسی ساختمان و مشاغل مرتبط حقیقی با آن.
- ۳- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخش‌های ساختمان و شهرسازی از طریق ایجاد پایگاه‌های علمی، فنی، آموزش و انتشارات.
- ۴- همکاری با مراجع مسؤول در امور کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق صحیح مقررات ملی ساختمان و روابط طرحهای جامع و تفصیلی و هادی شیرها توسط اعضای سازمان حسب درخواست.
- ۵- نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیتهای غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذی‌صلاح.
- ۶- مشارکت در امور ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیتهای حوزه‌های مشمول این قانون.
- ۷- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای اعضا و تشویق و حمایت از فعالیتهای با ارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرحهای ارزشمند.
- ۸- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و کارفرمایان و کمک به مراجع مسؤول در بخش ساختمان و شهرسازی در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.

تعالیٰ بِسْمِ

- ۹ -

- ۹- کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.
 - ۱۰- کمک به ارتقای کیفیت طرحهای ساختمانی، عمرانی و شهرسازی در محدوده استان و ارائه گزارش بر حسب درخواست، شرکت در کمیسیونها و شوراهای تصمیم‌گیری درمورد اینکونه طرحها و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و شهربداری‌ها در زمینه کنترل ساختمان و اجرای طرحهای یادشده با استفاده از خدمات اعضا سازمان استان.
 - ۱۱- ارائه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضائی و قبول داوری در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.
 - ۱۲- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.
 - ۱۳- تایید توافقنامه سازمان و ارائه آن به مجمع عمومی.
 - ۱۴- معرفی نماینده هیات مدیره سازمان جهت عضویت در کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی در رسیدگی و تشخیص مالیات فنی و مهندسی اعضاء سازمان.
 - ۱۵- تهییه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت مسکن و شهرسازی، مرجع تصویب مبانی و قیمت خدمات مهندسی در آثین‌نامه اجرایی تعیین می‌گردد.
 - ۱۶- سایر مواردی که برای تحقق اهداف این قانون در آثین‌نامه اجرایی معین می‌شود.
- تبصره ۱- برای رسیدگی و تشخیص صحیح مالیات مشاغل فنی و مهندسی اعضا سازمان استان، نماینده هیات مدیره سازمان در جلسات کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی آن استان شرکت خواهد داشت.

تعالیٰ بیان

- ۱۹ -

تبصره ۲- مفاد این ماده شامل چکونگی فعالیت وزارت خانه‌ها و سایر دستگاههای دولتی و کارگنان آنها در انجام وظایف محوله نمی‌شود.

ماده ۱۶- به منظور کسری همکاریهای حرفه‌ای و جلب مشارکت اعضا و کارشناسی دقیقتر مسایل ویژه هریک از رشته‌های تخصصی موجود در سازمان اجازه داده می‌شود گروههای تخصصی مهندسان هر رشته، مشکل از اعضا سازمان، در همان رشته تشکیل شود. چکونگی فعالیت و مدیریت گروهها به موجب آئین‌نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۷- هر سازمان استان دارای یک شورای انتظامی مشکل از یک نفر حقوقدان به معرفی رئیس دادگستری استان و دو تا چهار نفر مهندس خوشنام که به معرفی هیات مدیره و با حکم شورای مرکزی سازمان نظام مهندسان ساختمان برای مدت سه سال منصوب می‌شوند خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلا مانع است.

رسیدگی بدیع به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص تخلفات حرفه‌ای و انضباطی و انتظامی مهندسان و کاردارانهای فنی به عهده شورای یادشده است.

تبصره - مراجع قضائی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی مطروح علیه اعضا سازمان استان که منشا آنها امور حرفه‌ای باشد، بنابرادرخواست مشکل عنده یا خوانده، نظر کارشناسی سازمان استان محل را خواستار خواهند شد. هیات مدیره مکلف است حداقل یک ماه از تاریخ وصول استعلام، نظر خود را بطور کتبی اعلام نماید و در صورت عدم اعلام نظر، مراجع مربوط می‌توانند راسا به کار رسیدگی ادامه دهند. همچنین در سایر دعاوی که موضوع آنها مرتبط با مفاد این قانون باشد محکم قضائی جهت انجام کارشناسی از سازمان استان محل خواستار معرفی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

تعالیٰ بسم

- ۱۱ -

یک کارشناس یا هیات کارشناسی خبره و واجد شرایط خواهد شد. هیات مدیره سازمان استان مكلف است حداکثر ظرف مدت پانزده دوز نسبت به معرفی کارشناسی یا کارشناسان ملاحتدار در رشته مربوط به ماهیت دعوی اقدام نماید. در مواردی که به لحاظ ماهیت کار، نیاز به وقت بیشتر باشد هیات مدیره میتواند با ذکر دلایل از مراجع قضائی ذیربسط استمهال نماید.

ماده ۱۸- هر سازمان استان حسب مورد دارای یک یا چند بازارس میباشد که موظفند در چارچوب قانون و آثیننامه اجرائی آن و آثیننامه مالی سازمان به حسابها و ترازنامه سازمان استان رسیدگی و گزارش‌های لازم را جهت ارائه به مجمع عمومی تهیه نمایند و نیز تمامی وظایف و اختیاراتی را که به موجب قوانین و مقررات عمومی بعده بازارس محول است انجام دهند. بازارسان مكلفند نسخه‌ای از گزارش خود را پانزده روز پیش از تشکیل مجمع عمومی به هیات مدیره تسلیم کنند. بازارسان با اطلاع هیات مدیره حق مراجعته به کلیه اسناد و مدارک سازمان را دارند بدون اینکه در عملیات اجرائی دخالت کنند و یا موجب وقفه در عملیات سازمان شوند.

ماده ۱۹- بهمنظور هماهنگی در امور سازمانهای استان هیات عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان که از این پس به اختصار "هیات عمومی" خوانده میشود از کلیه اعضا اصلی هیات مدیره سازمانهای استان در سطح کشور تشکیل میشود. هیات عمومی هر سال یکبار یک جلسه عادی با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی خواهد داشت و اولین جلسه عادی آن پس از انتخاب و آغاز بکار هیات مدیره سازمانهای استان در دوسوم استانهای کشور (که باید در برگیرنده تمام سازمانهایی که حداقل دارای ۷۵۰ نفر عفو یا بیشتر هستند، باشد) به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی و جلسات

تعالیٰ بیان

- ۱۲ -

بعد با دعوت شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان که از این پس به اختصار شورای مرکزی خوانده میشود، تشکیل میشود. جلسات فوق العاده هیات عمومی بنا به تصمیم آخرین جلسه عادی آن هیات و یا باتفاق اعضا شورای مرکزی و یا دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات هیات عمومی به شرح زیر است:

الف - انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در شورای مرکزی به میزان حداقل دو برابر تعداد مورد نیاز در هر رشته (باقید اصلی و علی البدل) جهت معرفی به وزیر مسکن و شهرسازی، برای انتخاب اعضا اصلی و علی البدل شورای مرکزی یادشده از میان آنها.

ب - استماع کزارش سالیانه شورای مرکزی.

ج - تمویب خط مشی‌های عمومی پیشنهادهای شورای مرکزی.

د - حمول اطلاع از فعالیتها، وضعیت و مشکلات سازمانهای استان و ارائه طریق به آنها.

ماده ۲۰- شورای مرکزی مستشکل از ۲۵ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی البدل با ترکیب رشته‌های یادشده در آییننامه‌ای است که از بین اعضا هیات مدیره سازمانهای استان معرفی شده از سوی هیات عمومی و توسط وزیر مسکن و شهرسازی برای مدت ۳ سال انتخاب میشوند. اعضا شورای مرکزی باید علاوه بر عضویت در هیات مدیره سازمان استان، خوشنام و دارای سابقه انجام کارهای طراحی یا اجرایی یا علمی و تحقیقی و آموزشی برجسته و ارزشمند باشند.

ماده ۲۱- اهم وظایف و اختیارات "شورای مرکزی" به این شرح است :

الف - برنامه‌ریزی و فراهم آوردن زمینه اجرای اهداف و خط مشی‌های این قانون با جلب مشارکت سازمان استانها و

هـاـهـنـگـی وزـارـت مـسـكـن وـشـهـرـسـازـی.

ب - بررسی مسائل مشترک سازمانهای استان و سازمان نظام مهندسی و تعیین خط مشی‌های کوتاه مدت، میان مدت و درازمدت و ابلاغ آنها.

ج - ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان سازمان از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی، درامور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرحهای ساختمانی و شهرسازی و با مراجع قضایی درمورد اجرای مواد این قانون که به‌امور قضایی و انتظامی مربوط می‌باشد.

د - حل و فمل اختلافات بین ارکان داخلی سازمانهای استان، یا بین سازمانهای استان با یکدیگر یا بین اعضاي سازمانهای استان با سازمان خود از طریق داوری.

ه - همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی درامر نظارات برعملکرد سازمانهای استان و اصلاح خط مشی آن سازمانها از طریق مذاکره و ابلاغ دستورالعملها.

و - همکاری با مرکز تحقیقاتی و علمی و آموزشی و ارشده مشورتهای لازم در زمینه تهیه مواد درسی و محتواي آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارت‌خانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی.

ز - همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاههای اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه "شناسنامه فنی و ملکی ساختمانها" و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی.

ح - همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در بخش‌های ساختمانی و شهرسازی و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیانیه

- ۱۴ -

ط - تلاش درجهت جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری اشخاص و موسسات در طرحهای مسکن و تاسیسات و مستحداثات عمرانی عام‌المنفعه و همکاری با دستگاههای اجرایی در ارتقای کیفیت این‌گونه طرحها.

ی - جمع‌آوری کمکهای داخلی و بین‌المللی جهت کمک به دستگاههای مسؤول در امر امداد و نجات در زمان وقوع حوادث غیرمتوجه.

ک - همکاری در برگزاری آزمونهای تخصصی مهندسین، کاردانان فنی و کارگران ماهر و آموزشای تكمیلی برای بهنگام نگاهداشتن دانش فنی و همچنین شناسایی و تدارک فرمتهای کارآموزی و معرفی به دانشگاهها.

ل - حمایت اجتماعی از اعضاي سازمانهای استان و دفاع از حیثیت و حقوق حقه آنها و همچنین دفاع از حقوق متقابل جامعه به عنوان مصرف‌کنندگان محصولات، تولیدات و خدمات مهندسی در بخشهای ساختمان، عمران و شهرسازی.

م - مشارکت در برگزاری کنفرانسها و کرده‌ماییهای تخصصی در داخل کشور و در سطح بین‌المللی.

ن - ارائه کزارش عملکرد بههیات عمومی و وزیر مسکن و شهرسازی.

س - ارائه نظرات مشورتی سازمان نظام مهندسی به دولت و دستگاههای اجرایی در زمینه برنامه‌های توسعه و طرحهای بزرگ ساختمانی، عمرانی و شهرسازی حسب درخواست دستگاههای مربوط.

انجام وظایف شورای مرکزی در سطح کشور، مانع از اقدام هیات مدیره سازمانهای استان در زمینه برخی از وظایف فوق که در مقیاس استانی قابل انجام باشد، نخواهد بود.

ماده ۲۲ - "شورای مرکزی" دارای هیات رئیسه‌ای است مشکل

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نیس

تعالیٰ بِسْمِ

- ۱۵ -

از یک ریبیس و دو دبیر اجرایی و دو منشی که دبیران و منشی‌ها با اکثریت آراء از بین اعضاً انتخاب می‌شوند، "شورای مرکزی" برای تعیین ریبیس شورا، سنگفر را به وزیر مسکن و شهرسازی پیشنهاد می‌کند و وزیریادشده یک سنگفر را به عنوان ریبیس شورای مرکزی که ریبیس سازمان نیز محسوب می‌شود، جهت صدور حکم به ریبیس جمهور معرفی می‌نماید. دوره تصدی ریبیس سازمان سه سال و دوره مسؤولیت سایر اعضای هیات رئیسه یک سال است و انتخاب مجدد آنان بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۳ - مسؤولیت اجرای تصمیمات "شورای مرکزی" و مسؤولیت اجرایی و نمایندگی سازمان در مراجعت ملی و بین‌المللی با ریبیس سازمان است.

ماده ۲۴ - "شورای انتظامی نظام مهندسی" از چهار نفر عفو سازمان که دو نفر با معرفی وزیر مسکن و شهرسازی و دو نفر دیگر با معرفی شورای مرکزی سازمان و یک حقوقدان بامعرفی وزارت دادگستری تشکیل می‌شود. نظرات "شورای انتظامی نظام مهندسی" با اکثریت شورای موافق، قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۵ - مهندسان متقارضی پروانه اشتغال به کار مهندسی در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان و رشته‌های مرتبط‌ضمن داشتن کارت عضویت نظام مهندسی استان مربوط و احراز شرایط یادشده در آئین‌نامه موظفند پس از فراغت از تحصیل به مدت معینی که در آئین‌نامه برای هر رشته و پایه تحصیلی تعیین می‌شود، در ذمینه‌های تخصصی مربوط به رشته خود، کارآموزی نمایند.

ماده ۲۶ - وزارت مسکن و شهرسازی مجاز است ضمن بررسی عملکرد سازمانهای استان و کزارش هیات عمومی سازمان، در خصوص چگونگی ادامه کار آن سازمانها توصیه‌های لازم را بنماید و در صورتی که بهدلیل انحراف از اهداف سازمان، انحلال هریک از

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نویس

بیانیه

- ۱۶ -

آنها را لازم بداند، موضوع را در هیاتی مركب از وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر دادگستری و رئیس سازمان مطرح نماید. تضمیم هیات با دو رای موافق لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره - انجام وظایف قانونی سازمان و سازمانهای استان تا زمانی که تشکیل نشده است و همچنین در زمان تعطیل یا انحلال با وزارت مسکن و شهرسازی است که حداقل بمهدت ۶ ماه به عنوان قائم مقامی عمل می‌نماید و ظرف این مدت موظف به برگزاری انتخابات برای تشکیل مجدد سازمانهای یادشده خواهد بود.

ماده ۲۷ - وزارت خانه‌ها، موسسات دولتی، نهادها، نیروهای نظامی و انتظامی، شرکتهای دولتی و شهرداریها می‌توانند در ارجاع امور کارشناسی با رعایت آشین‌نامه خاصی که به پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت دادگستری به تمویب هیات وزیران می‌سد به جای کارشناسان رسمی دادگستری از مهندسان دارای پروانه اشتغال که بوسیله سازمان استان معرفی می‌شوند استفاده نمایند.

فعل سوم - امور کارداهی و صنوف ساختمانی

ماده ۲۸ - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است ظرف ۶ ماه از زمان ابلاغ این قانون غواصه، مقررات و تشکیلات حرفه‌ای مناسب برای کارداهی فنی شاغل در رشته‌ها و حرفه‌های موضوع این قانون را در قالب آشین‌نامه‌ای تدوین و برای تمویب به هیات وزیران پیشنهاد نماید.

ماده ۲۹ - وزیر مسکن و شهرسازی از تاریخ ابلاغ این قانون به عفویت "هیات عالی نظارت" موضوع ماده (۵۲) قانون نظام صنفی درخواهد آمد. وزارت مسکن و شهرسازی با هماهنگی دبیرخانه

هیات عالی نظارت حداقل ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون آیین نامه نظام صنفی کارهای ساختمانی را برابر قانون نظام صنفی تهیه و جهت تصویب به هیات عالی نظارت پیشنهاد می‌نماید.

فصل چهارم - مقررات فنی و کنترل ساختمان

ماده ۳۰ - شهرداریها و مراجع صدور پروانه ساختمان، پروانه شهرک‌سازی و شهرسازی و سایر مجوزهای شروع عملیات ساختمان و کنترل و نظارت براین کونته طرحها در مناطق و شهرهای مشمول ماده (۴) این قانون برای صدور پروانه و سایر مجوزها تنها نقشه‌هایی را خواهند پذیرفت که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده پروانه اشتغال به کار و در حدود ملاحت مربوط امضا شده باشد و برای انجام فعالیتهای کنترل و نظارت از خدمات این اشخاص در حدود ملاحت مربوط استفاده نمایند.

ماده ۳۱ - در مواردی که نقشه‌های تسلیمی به شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمانی و تفکیک اراضی توسط اشخاص حقوقی امضا و یا تعهد نظارت می‌شود مسؤولیت صحت طراحی و محاسبه و نظارت به عهده مدیر عامل یا رئیس مؤسسه تهیه کننده نقشه است و امضا وی رافع مسؤولیت طراح، محاسب و ناظر نخواهد بود، مگراینکه نقشه‌ها توسط اشخاص حقیقی دیگر در رشتہ مربوطه امضا و یا تعهد نظارت شده باشد.

ماده ۳۲ - اخذ پروانه کسب و پیشه در محلها و امور موضوع ماده (۴) این قانون موقول بهداشت‌مندارک ملاحت حرفه‌ای خواهد بود.
در محلهای یادشده اقدام به امور زیر تخلف از قانون محسوب می‌شود:
الف - مداخله اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدرک ملاحت در امور فنی که اشتغال به آن مستلزم داشتن مدرک ملاحت است.

شماره

تاریخ

پیوست

تعالیٰ پیام

- ۱۸ -

ب - اشتغال به امور فنی خارج از حدود ملاحیت مندرج در مدرک ملاحیت.

ج - تاسیس هرگونه موسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک ملاحیت مربوط.

د - ارایه خدمات مهندسی طراحی، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی حقوقی که مسؤولیت بررسی یا تایید نقشه و یا امور مربوط به کنترل ساختمان آن پروژه را نیز بر عهده دارند.

ماده ۳۳- اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمانها بسیار منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها و حدود اختیارات و وظایف سازمانهای عهده‌دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث بمحض آثین‌نامه‌ای خواهد بود که بوسیله وزارت‌خانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

مجموعه اصول و قواعد فنی و آثین‌نامه کنترل و اجرای آنها مقررات ملی ساختمان را تشکیل میدهند.

سازمانهای استان میتوانند متناسب با شرایط ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تایید شورای فنی استان دیربسط با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره - مقررات ملی ساختمان متناسب با تغییر شرایط، هر سه سال یکبار مورد بازنگری قرار میگیرد و عندالازوم با رعایت ترتیبات ۴ مندرج در این ماده قابل تجدیدنظر است.

ماده ۳۴- شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و

تعالیٰ بهم

- ۱۹ -

نظرارت بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمانها و تاسیسات دولتی عمومی، صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و شهرسازی و مالکان و کارفرمایان در شهرها، شهرکها و شهرستانها و سایر نقاط واقع در حوزه شمول مقررات ملی ساختمان و خوابط و مقررات شهرسازی مکلفند مقررات ملی ساختمان را رعایت نمایند. عدم رعایت مقررات یادشده و خوابط و مقررات شهرسازی تخلف از این قانون محسوب می‌شود.

تبصره ۱- وزارت‌خانه‌های مسکن و شهرسازی، کشور و منابع مکلفند با توجه به امکانات و موقعیت هر محل، آنسته از مصالح و اجزاء ساختمانی که باید به تایید موسسه استاندارد و تحقیقات منتهی ایران برسد را طی فهرست‌های احتماً و آگهی نمایند. از تاریخ اعلام، کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان و توزیعکنندگان مصالح و اجزای ساختمانی موظف به تولید و توزیع و استفاده از مصالح استاندارد شده خواهند بود.

تبصره ۲- از تاریخ تصویب این قانون وزیر مسکن و شهرسازی به عضویت شورای عالی استاندارد منصوب می‌گردد.

ماده ۳۵- مسؤولیت نظرارت عالیه بر اجرای خوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجرای تمامی ساختمانها و طرحهای شهرسازی و عمرانی شهری که اجرای خوابط و مقررات مذبور در مورد آنها الزامی است، بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی خواهد بود.

به منظور اعمال این نظرارت مراجع و اشخاص یادشده در ماده ۳۴ موظفند در صورت درخواست حسب مورد اطلاعات و نقشه‌های فنی لازم را در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار دهند و در صورتی که وزارت یادشده به تخلفی برخورد نماید بسادکر دلایل و مستندات دستور اصلاح یا جلوگیری از ادامه کار را به مهندس

تعالیٰ بِهِ

- ۴۰ -

مسؤول نظارت و مرجع صدور پروانه ساختمانی ذیربسط ابلاغ نماید و تا رفع تخلف، موضوع قابل پیگیری است. در اجرای این وظیفه کلیه مراجع ذیربسط موظف به همکاری می باشند.
تبصره - این ماده شامل طرحهای وزارت خانه‌ها و سایر دستگاههای دولتی که دارای مقررات خاص می باشند، نمی شود.

فصل پنجم - آموزش و ترویج

ماده ۳۶ - وزارت مسکن و شهرسازی با همکاری سازمانهای استان و شهرداریها ترتیبی خواهد داد که در شهرهایی که برای انجام خدمات فنی و مهندسی اشخاص واجد صلاحیت به تعداد کافی وجود ندارد، خدمات مشورتی و راهنمایی در زمینه طراحی و اجرای ساختمانها از طریق تهییه طرحهای همسان (تیپ) و انتشار جزوای آموزشی به زبان ساده و یا نوارهای آموزشی و سایر روشهای مناسب با بهای انداز در اختیار اشخاص قرار کنند. هزینه‌های خدمات موضوع این ماده از محل کمکهای دولت و عواید حاصل از اجرای تبصره ۳ ماده ۱۲ قانون کارآموزی مصوب ۱۳۴۹ به ترتیبی که در آشنینامه معین می شود، تأمین خواهد شد. آشنینامه یادشده بوسیله وزارت خانه‌های مسکن و شهرسازی و کار و امور اجتماعی تهییه و به تموییب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل ششم - متفرقه

ماده ۳۷ - هزینه‌های "سازمان" و ارکان آن از محل حق عضویتهای پرداختی اعضا، صندوق مشترک سازمانهای استان، کمکهای اعطایی دولت، نهادها، اشخاص حقیقی و حقوقی، دریافت بهای اراشه خدمات پژوهشی، فنی و آموزشی، فروش نشریات و سایر مواد کمک آموزشی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نیس

تعالیٰ بِسْمِ

- ۲۱ -

و مهندسی و درصدی از حق الزحمه دریافتی اعضا بابت ارائه خدمات مهندسی ارجاع شده از طرف سازمان تامین خواهد شد.

ماده ۳۸ - وزارت مکن و شهرسازی تسهیلات لازم برای تاسیس و شروع به کار سازمان و سازمانهای استان را فراهم آورده و در تنظیم روابط آنان با دستگاههای اجرایی و مراجع قضایی درسطوح ملی و محلی تا آنجا که به اهداف این قانون کمک کند، اقدام می نماید.

ماده ۳۹ - ذیحسابان و مسوولیین امور مالی موظفند درهنگام پرداخت به مشاوران و پیمانکاران طرحهای عمرانی کشور معادل ۲٪ (دو درصد هزار) از دریافتی آنها را کسر و شهرداریها معادل ۱٪ (یک در هزار) از هزینه ساخت واحدهای مسکونی با زیربنای بیش از الگوی مصرف مسکن و واحدهای غیرانتفاعی را که هرساله وسیله وزارت خانه های مسکن و شهرسازی و کشور تعیین می شود از سازندگان وصول و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نمایند. معادل ۱۵٪ (صد درصد) وجهه واریزی براساس ردیفی که به همین منظور در بودجه سواتی پیش بینی می گردد در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا صرف انجام مطالعات و تدوین مقدرات ملی ساختمان، امور کنترل ساختمان، ترویج و توسعه و اعلای نظام مهندسی، کمک به سازمانهای نظام مهندسی ساختمان برای انجام وظایف قانونی خود، برقراری دوره های آموزشی در سطوح مختلف، برگزاری مسابقات حرفه ای و تخصصی و ترویج روشهای صرفه جویی در معرف انرژی نماید.

ماده ۴۰ - متخلفان از مواد ۲۲ و ۲۴ و تبصره آن توسط مراجع قضائی حسب مورد به پرداخت جزای نقدی از یکم هزار (۱۰۰ هزار) ریال تا ده میلیون (۱۰ هزار) ریال محکوم می شوند. پرداخت جزای نقدی مانع از پیگیری انتظامی نخواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نویس

بیانیه

- ۲۲ -

ماده ۴۱- در مورد تهیه، اجرا و نظارت بر طرحهای عمرانی
(منتظر در بودجه عمومی کشور) قانون برنامه و بودجه و ضوابط
منبعیت از آن جایگزین این قانون خواهد بود.

ماده ۴۲- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است حداقل چهار شش
ماه نسبت به تهیه آثیین نامه‌های اجرائی این قانون اقدام نماید.
تا زمانی که آثیین نامه‌های اجرائی این قانون تصویب نشده است
آثیین نامه‌های قانون آزمایشی مصوب ۱۳۷۱ تا آنجا که با مفاد این
قانون مغایرت ندارد مورد اجرا خواهد بود.

لایحه فوق مشتمل بر چهل و دو ماده و بیست و یک تبصره در
جلسه علنی روز چهارشنبه سورخ سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و
هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

علی‌اکبر شاطق‌نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی